

یادداشت

جعفر قناداشی
کارشناس ارشد مسائل آفریقا

رزمایش بریکس پیام ایران به نظم رو به افول غرب

فاز عملیات دریایی رزمایش «آراده برای صلح ۲۰۲۶» دیروز با حضور یگان‌های شناوری ۹ کشور، در دماغه امپدینیک آفریقای جنوبی برگزار شد. در نگاه‌نخست شاید این خبر صرفاً یک مانور نظامی تلقی شود، اما اگر دقیق‌تر نگاه کنیم، با موضوعی فراتر از یک رزمایش معمولی مواجه‌هستیم.

واقعیت این است که جمهوری اسلامی ایران پیش از این نیز در چارچوب سازمان همکاری شانگهای، مانورهای مشترک متعددی با چین و روسیه به‌ویژه در حوزه دریایی برگزار کرده است. بنابراین اصل همکاری نظامی موضوع تازه‌ای نیست. آنچه اهمیت دارد جغرافیای مانور و چارچوب جدید بریکس است؛ جایی که دامنه حضور ایران از شمال اقیانوس هند تا سواحل آفریقا امتداد پیدا می‌کند؛ منطقه‌ای حساس، پرمنافشه و تحت نفوذ تاریخی غرب به‌ویژه انگلیس و فرانسه.

برخلاف برخی فضاسازی‌های رسانه‌ای نباید تصور کرد که حضور ایران در آفریقا به معنای ورود شتاب‌زده یا اقدام احساسی است. بسیاری از این مناطق هنوز تحت تأثیر ساختارهای استعماری سابق اداره می‌شوندو کوچک‌ترین تحرک نظامی با حساسیت شدید رصد می‌شود. به همین دلیل، تحلیل دقیق این خبر اهمیت دارد و نباید با تئوری‌های هیجانی به آن پرداخت.

اما نکته کلیدی اینجاست: بریکس اساساً یک ائتلاف اقتصادی است؛ ائتلافی که با هدف کاهش سلطه دلار و مقابله با هژمونی اقتصادی آمریکا و نهادهایی مانند صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی شکل گرفته است. همین رویکرد موجب شده بسیاری از کشورهای مستقل به‌ویژه در آفریقا، خواهان پیوستن به این مجموعه باشند.

تا امروز، بریکس وارد عرصه نظامی به معنای کلاسیک آن نشده بود. اگر رزمایش مشترک دریایی در آفریقا را در چارچوب بریکس تحلیل کنیم، می‌توان گفت با نخستین نشانه‌های ورود این بلوک به همکاری‌های امنیتی و دفاعی مواجه‌هستیم؛ امری که به‌طور طبیعی غرب را نگران می‌کند.

تحولات جهانی پس از سیاست‌های تهاجمی آمریکا؛ از تلاش برای تسلط بر منابع نفتی کشورها تا حمایت بی‌قید و شرط از رژیم صهیونیستی، جهان را به سمت نظامی متفاوت سوق داده است. در چنین شرایطی، همکاری ایران، چین و روسیه در قالب بریکس صرفاً یک مانور نظامی نیست؛ بلکه نمایش اراده مشترک قدرت‌های نوظهور برای مقابله با یک‌جانبه‌گرایی غرب است.

از منظر جمهوری اسلامی ایران، این رزمایش می‌تواند بخشی از تقویت بازدارندگی دریایی کشور باشد؛ بازدارندگی‌ای که پیش از این در حوزه موشکی، دفاعی و حضور منطقه‌ای، کارآمدی خود را ثابت کرده است. ورود ایران به چنین چارچوبی، به معنای شکل‌گیری یک ائتلاف ناخوشه‌دفاعی است که می‌تواند موازنه قدرت را به‌ضرر آمریکا و متحدانش تغییر دهد.

در نهایت، رزمایش دریایی بریکس در آفریقا را باید نه یک اتفاق مقطعی، بلکه نشانه‌ای از تغییر آرایش قدرت جهانی دانست؛ تغییری که در آن، ایران، چین و روسیه به‌عنوان بازیگران اصلی نظم آینده جهان، دیگر منتظر تصمیم‌های واشنگتن نخواهند ماند.

خبر

رئیس قوه قضائیه در بازدید از فرایند رسیدگی به بازداشت‌شده‌های حوادث اخیر:

آمار تفکیکی دستگیرشده‌ها را آماده کنید

گروه سیاسی | رئیس قوه قضائیه، عصر سه‌شنبه با حضور در یکی از ندامتگاه‌های تهران، به بررسی وضعیت و پرونده عناصر دستگیرشده و متهمان حوادث اخیر پرداخت.

به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، در پی تأکيدات صریح حجت‌الاسلام و‌المسلمین محسنی‌اژه‌ای، درباره لزوم دقت و سرعت در تکمیل پرونده‌های قضایی عناصر تروریستی و اغتشاشگر و قایع جنايتکارانه اخیر، رئیس قوه قضائیه شخصاً با حضور پنج ساعته در یکی از ندامتگاه‌های تهران به بررسی وضعیت و پرونده عناصر دستگیرشده و متهمان حوادث اخیر پرداخت.

ندامتگاهی که رئیس دستگاه قضا از آن بازدید به عمل آورد، محل نگهداری و بازداشت برخی از عناصری محسوب می‌شود که طبق گزارش ضابطان، مبادرت به سرکردگی و مباشرت در اعمال تروریستی و آشوبگری در اغتشاشات اخیر داشتند.

در این بازدید، رئیس کل دادگستری تهران، دادستان عمومی و انقلاب تهران، ضابطان و کارشناسان پرونده نیز حضور داشتند. رئیس قوه قضائیه در جریان این بازدید، دستورات و توصیه‌هایی تخصصی، کاربردی و جامع، خطاب به آنان برای هر چه دقیق‌تر و سریع‌تر رسیدگی کردن به پرونده‌های مورد بحث صادر کرد.

وی در همین راستا خطاب به مقامات و مسئولان مربوط دستور داد آمار تفکیکی عناصر دستگیرشده به انضمام جزئیات اقدامات و اتهامات آنان را در اسرع وقت، تدوین و تنظیم کنند.

فراخبر

آرش خلیل خانه | وزیر دادگستری تأکید کرد: از هجدهم دی‌ماه به بعد، اقدامات تروریستی در کشور رخ‌داد که ربطی به اعتراضات مردمی نداشت، لذا از ۱۸ تا ۲۱ دی‌ماه هر فردی که دستگیر شده، مجرم است؛ اما جرایم متفاوت است. امین حسین رحیمی در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران درباره حوادث و اغتشاش‌های روزهای اخیر با تسلیت به خانواده شهدای امنیت اعم از نیروهای انتظامی و امنیتی و همچنین مردم رهگذر و حتی آن‌ها که به‌قول او در تجمعات شرکت کرده بودند اما به دست تروریست‌ها کشته شدند، گفت: در این حوادث باید تفکیکی قائل شویم.

وی افزود: از هشتم تا هجدهم دی، یعنی پنجشنبه که شاهد حوادثی خاص و تروریستی بودیم، دولت هم حرف‌ها و مطالبات بحق معترضان و اصناف را شنید

کارشناسان از ضرورت رسیدگی فوری به طرح ساماندهی تجمعات گفتند

نوشتارویی که پس از سال‌ها هنوز نرسیده است

سید حسین حسینی | بحث ساماندهی اعتراضات در ایران از سال ۱۴۰۱ به‌صورت لایحه توسط دولت وقت (دولت سیزدهم) به مجلس شورای اسلامی ارسال شد اما ظاهراً همان روزها در راهروهای مجلس باقی ماند. در روزهای گذشته اما سرانجام بررسی این طرح دوباره به جریان افتاد. دیروز هم کلیات این طرح در صحن مجلس به تصویب رسید.

روزنامه قدس با هدف بررسی جزئیات این طرح، به‌سرآه سه‌تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی رفته است.

■ برگزاری تجمع صرفاً با هماهنگی فرماندارها

محمد صالح جوکار، نماینده مردم یزد و رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی (کمیسیونی که یکی از بنیان اصلی این طرح در مجلس است) در گفت‌وگو با قدس گفت: این طرح به‌عنوان لایحه حمایت از برگزاری اجتماعات و راهپیمایی‌های

برگزاری تجمع صرفاً با هماهنگی فرماندارها

زیرگوش قلدر دائم‌الخمر محله، تمام آن تصاویر شکوهمند، آن قدرت‌دست‌نیافتنی و شایسته تعظیم را به چالش کشیده و یک نتیجه واقعی داشته و آن عبارت است از زرمیم‌های ذهنی و بین‌الذهانی در افکار عمومی جهانی با این مضمون که «خب، پس میشه...».

ما مبدع این نوآوری شجاعانه و به‌عبارتی صاحب‌سبک در نواختن همان سیلی آبدار زیر گوش ایالات متحده آمریکا بوده‌ایم و بهای آن را نیز پرداخته‌ایم. جنگ، کودتا، ترور، فتنه، آشوب، تحریم، محاصره و... و سؤالی که به شکلی جدی مطرح است؛ ما را از چه می‌ترسانند؟

ما پرپر شدن پاک‌ترین فرزندان این خاک به دست دشمن خارجی یا عامل داخلی همان دشمن را دیده‌ایم؛ زخم خرمشهر و حصر آبادان را دیده‌ایم؛ مرصاد را زیسته‌ایم و با پرواز IR۶۵۵ سوخته‌ایم؛ سلیمانی را، باقری را، کاوه و باکری

تغییر دکترین نظامی چه پیامی دارد؟

آمادگی کامل ایران در برابر هر تهاجم احتمالی

او با اشاره به تهدیدهای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در روزهای گذشته علیه کشورمان، گفت: جمهوری اسلامی ایران در عرصه جهانی یکی از بازیگران عقلانی است که نحوه بازی با قدرت‌های استعماری و هسته‌ای را به خوبی یاد دارد و همواره از آمادگی بالایی در برابر هر گونه تهدید برخوردار است تا جایی که اگر دشمن قصد حمله اتمی به ایران را داشته باشد مؤلفه‌ها و عواملی در اختیار دارد که حتی واشنگتن و تل‌آویو فکر این کار را نخواهند داشت.

این کارشناس مسائل راهبردی در پاسخ به این پرسش که تغییر در دکترین دفاعی در برابر رژیم صهیونیستی چقدر می‌تواند کارایی داشته باشد، افزود: این مسئله برای ایران

بوده و طراحی داشتند و سوار بر موج جمعیت دست به کشته‌سازی زدند که این طراحی کاملاً مشهود بود. رحیمی اظهار کرد: این جریان‌های سازمان‌یافته اگر نمی‌توانستند نیروهای امنیتی و انتظامی را به شهادت برسانند مردم عادی کنار خود را هدف قرار داده و می‌کشتند، به‌نجوی که افرادی در میان مجروحان هستند که می‌گویند کسی که مرا تشویق کرد و به میان جمعیت برد، خودش به من شلیک کرد.

با قدس، در تشریح وظایف دستگاه‌های اجرایی در طرح ساماندهی اعتراضات گفت: وزارت کشور و تمامی استانداری‌ها و فرمانداری‌ها، شهرداری‌ها و دستگاه‌های امنیتی به‌عنوان متولیان این طرح قرار گرفته‌اند؛ البته دستگاه‌های دیگری نیز پس از تصویب قانونی آن اضافه خواهند شد.

وی تصریح کرد: روز گذشته به دلیل کمبود وقت در مجلس، نمایندگان ملت روی ماده اول این طرح نظرات خود را بیان کردند که ادامه روند آن به جلسات بعدی موکول شد. کلیات طرح ساماندهی ۲۴ ماده است که پس از نظرات موافقان و مخالفان و تصویب، به شورای نگهبان ارسال خواهد شد. او اظهار کرد: باید با دقت روی تمام ماده‌ها و نکات در لایحه

ارسالی، نظرات و پیشنهادهای ارائه‌شود تا بدون مشکل و ایرادی شورای نگهبان آن را به سرعت تصویب و ابلاغ کند. وی افزود: با ابلاغ این طرح می‌توان گفت مردم بهتر می‌توانند مشکلات خود را به مسئولان و نمایندگان آن‌ها بیان کنند، جدا از اینکه این تجمع در موارد اقتصادی و یا حتی سیاسی باشد. البته در این طرح به موضوع دانشگاه‌ها هم اشاره شده که باید رؤسای دانشگاه‌ها و مسئولان مربوط در این زمینه فضا را برای دانشجو در مکان و زمان مشخص تعیین کنند.

■ شنیده‌شدن بهتر حرف مردم

اما رحمت‌الله نوروزی، نماینده مردم علی‌آباد کتول و عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی هم معتقد است: تصویب طرح ساماندهی لایحه تجمعات قانونی یک گام مهم در راستای آگاهی بخشی به جامعه برای بیان نارضایتی‌ها و اعتراضات خود در زمینه‌های مختلف است. وی تصریح کرد: نیاز امروز برای جامعه، شکل‌گیری یک نظم مدنی و مدن در نظام سیاسی است که می‌توان گفت تصویب این طرح اعتماد بیشتری برای شنیدن حرف مردم توسط مسئولان به همراه خواهد داشت. نماینده مردم علی‌آباد کتول در مجلس شورای اسلامی افزود: بر مبنای قانون اساسی باید تمامی تجمعات بر اساس مجوز قانونی برگزار شوند تا مردم حرف خود را به مسئولان برسانند. او اظهار کرد: بر اساس اصل ۲۷ قانون اساسی کشور، برگزاری راهپیمایی و اعتراضات قانونی حق شهروندان در کشور است، اما نباید این مسئله دستخوش حاشیه‌های ضد امنیتی، مسلحانه و خارج از چارچوب اسلامی قرار بگیرد. رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه اعتراضات قانونی مشوق افزایش مشارکت‌های اجتماعی است، افزود: زمانی که تجمعات در چارچوب قانون صورت بگیرد مردم می‌توانند اعتراضات بحق خود را به‌صورت مستقیم به مسئولان یا نمایندگان آن‌ها ارائه دهند؛ همین امر سبب خواهد شد در سطح جامعه مشارکت‌های اجتماعی افزایش پیدا کند و نماد مردم‌سالاری دینی را در کشور بیشتر شاهد باشیم.

آرایش جنگی به خود می‌گیرد، لازم است نگاهی به نقشه جغرافیایی منطقه، برد اعلامی موشک‌های متعارف ایرانی، ذخایر اورانیوم یا غنی‌الاد، نیروهای هم‌پیمان جمهوری اسلامی از شبه‌قاره هند تا شاخ آفریقا، وسعت سرزمین‌های اشغالی فلسطین و مراکز مترکم جمعیتی در رژیم معجول اسرائیلی بیندازند؛ مواردی که تنها گوشه‌ای از واقعیات دردناکی است که احتمالاً پس از پایان این مستی مفرط، با آن روبه‌رو خواهند شد.

جنگ، ویرانگر است و ما نیز به استقبال آن نرفته‌ایم، اما در حالی که دشمن، ما را برین یک‌زندگی فاجعه‌بار ذیل الگوهای لیبی، افغانستان و سوریه از یک طرف و احتمال یک جنگ مخیّر کرده است؛ با آغوش باز به استقبال گزینه دوم خواهیم رفت و ضمن پذیرش تبعات و هزینه‌های آن، این تهدید را به شکلی مؤثر به پایان می‌رسانیم؛ باذن‌الله.

زمانی اهمیت دارد که تهران هم‌مرز با سرزمین‌های اشغالی باشد آن‌گاه می‌تواند از طریق زمینی دشمن را غافلگیر کند، اما زمانی که این مسئله میسر نیست ایران می‌تواند از طریق دویستان و هم‌پیمانان خود در منطقه و محور مقاومت این رژیم و حتی آمریکا را درگیر کند.

تقوی‌نیا با طرح این پرسش که تهاجم و تدافع یک روش راهبرد در دکترین نظامی یک کشور است، تصریح کرد: گاهی دکترین تهاجمی و حمله‌پیشدستانه می‌تواند برای یک کشور کارآمد باشد، اما در برخی موارد ممکن است دولت‌ها به اهداف خود در این زمینه دست پیدا نکنند. وی اظهار کرد: ایالات متحده آمریکا پس از حملات ۱۱ سپتامبر دکترین دفاعی خود را از تدافعی به تهاجمی تغییر داد، به‌طوری که در همان سال‌های ابتدایی به دو کشور عراق و افغانستان حمله‌پیشدستانه و تهاجمی انجام داد و طی دوده‌ها با صرف هزینه‌های بالا نتوانست در این دو کشور به اهداف خود دست یابد و با شکست مواجه شد.

وی تأکید کرد: از هجدهم به بعد آنچه رخ داد یک جریان از اقدامات تروریستی بود که قوه قضائیه هم با عوامل میدانی، هم مباشران و هم مسببان آن به‌شدت و بدون ممالشات و اغماض برخورد خواهد کرد. علاوه بر عوامل گروه‌های تروریستی که اقدام کنند، بودند، شکایاتی هم علیه مسببان اصلی یعنی رژیم صهیونیستی، دولت آمریکا و سلطنت‌طلبانی که فراخوان دادند ثبت شده و به جریان افتاده و علیه آن‌ها برای دریافت خساراتی که به مردم و کشور وارد شده اقدام حقوقی و قانونی برای شکایت در محاکم داخلی و مجامع و محاکم بین‌المللی به جریان خواهد افتاد. رحیمی اعلام تعداد و آمار کشته‌شدگان و بازداشتی‌ها را در حیطه اختیارات شورای عالی امنیت ملی خواند و گفت: البته دولت در جریان تمام اتفاق‌ها و امور قرار دارد.

وزیر دادگستری در پاسخ به قدس:

از ۱۸ دی‌ماه به بعد حضور در تجمعات هم جرم محسوب می‌شود

و هم تلاش کرد و می‌کند که دغدغه‌های آن‌ها را رفع کند، اما از هجدهم دی‌ماه به بعد و به‌ویژه روزهای پنجشنبه و جمعه آنچه رخ داد دیگر اعتراضات مردمی و عادی نبود و یک اقدام تروریستی تمام‌عیار رخ داد که به اعتراض‌های پیش از آن ربطی نداشت. وزیر دادگستری با اشاره به فراخوان‌های ضد انقلاب گفت: عده‌ای

از مردم تحت تأثیر تبلیغات ضد انقلاب و نیروهای بیگانه از خانه‌های خود بیرون آمدند اما قصد آن‌ها تخریب و کشتار نبود، ولی گروه‌های تروریستی سازمان‌یافته